

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1 - 22 Aralık 2005'te Kapıkule Gümrük Kapısı'nda "Avcı-2" adıyla bir operasyon başlatılmış. Edirne Valisi Sayın Nusret Miroğlu, "Kapıkule'de bazı görevlilerin rüşvet aldıkları ihbarı üzerine daha önceden belirlenen 58 gümrük memuru ve 28 polisi gözaltına almak için operasyon yapıldığını" açıklamıştır.

Operasyonda 72 gümrük muhafaza memuru ve polisin tutuklanması, kaçakçılığın önlenememesinin en önde gelen nedenlerinden birinin; bazen işin içinde bizzat yer alma, bazen de bir çıkar karşılığında göz yumma vb gibi yollarla "kamu gücü"nü kendi çıkarları için kullanan kamu görevlileri olduğunun göstergesidir.

Devlet Bakanı Sayın Kürşad Tüzmen, "Kapıkule'deki operasyonların tamamıyla bilgisi dahilinde olduğunu ve İçişleri Bakanlığı ile ortak çalışma sürdürdüklerini"; Başbakan Sayın Recep Tayip Erdoğan da, "operasyon emrini kendisinin verdiğini" söylemiştir. Bu açıklamalar, gümrüklerde Türkiye'nin saygınlığını zedeleyen sorunların hükümet düzeyinde kabul edildiğini göstermektedir.

2 - Türkiye'de akaryakıttan içki-sigaraya, 20 milyon adet kayıtdışı cep telefonundan şekere kadar toplam 25 milyar dolarlık kaçakçılıktan söz edilirken, bunlarla mücadele etmekle görevli Gümrük Müsteşarlığı, müsteşar yardımcılığı ve üç genel müdürlüğü ile 18 Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü'nün 14'ü vekaleten yönetilmektedir.

Gümrükler gibi, her türlü hukukdışı ilişkiye müsait bir ortamda, üst yönetimdeki zafiyetin, alta doğru artarak büyümesinden doğal bir şey yoktur ve güvenlik güçlerinin operasyonu sonucunda ortaya çıkarılan rüşvet halkasında, bu zafiyetin etkisi olduğu da açıktır.

3 - "Kaçakçılık" suçu, bir malın Türkiye'ye yasadışı yollarla ve yasaya aykırı olarak gümrüksüz ya da kaçak yurda sokulması yanında, kıymet, tarife ve menşei itibariyle "farklı beyan", "eksik beyan", "beyan etmeme" vb gibi çeşitli yollarla devletin gümrük gelirlerinde kayba yol açan, topluma ve ülkeye zararlı her tür eylemi kapsamaktadır.

Bunların bir bölümünün "gümrük tarifeleri"nin yükseltilmesi ya da indirilmesi, "kota" konulması gibi "mali" tedbirlerle; bir bölümünün de "kamera konulması", risk ölçütlerinin uygulandığı "aramalar" yapılması gibi "idari" tedbirlerle önlenmesinin olanaklı olduğu konunun uzmanları tarafından dile getirildiği halde, sadece "irade" isteyen bu önlemler bir türlü alınmamaktadır.

4 - Yurdun dört bir yanındaki gümrük kapılarının sınırı bulunduğu ülkeye göre değişen farklı kaçakçılık türleri olduğu da bir vakıdır. Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü'nün resmi açıklamalarına göre 19 Kasım - 10 Aralık 2005 arasındaki 4 haftada toplam 93 olayda 11.741.582,26 YTL'lik kaçakçılık ortaya çıkarılmıştır. Yakalanlar içinde sigara ve içkiden vitamin, krem ve şampuana, gözlükten fermuara,

motorinden sondaj malzemesine; cep telefonundan, el bombası ya da kaleşnikof mermisine kadar her türde malzeme vardır ve ele geçirilenlerin ele geçirilmeyenlerle karşılaştırılmayacak kadar az olduğu, herkesçe kabul etmektedir. Bunlara petrol, narkotik (uyuşturucu), nükleer madde kaçakçılığı gibi türler eklendiğinde kaçakçılığın vardığı boyut ve mücadele yöntemlerindeki zaaf, daha iyi anlaşılmaktadır.

5 - Bu sorunlara bir de Türkiye'nin coğrafi konumunun yüklediği, daha dramatik bir sorun olan "*insan kaçakçılığı*" eklenmiştir.

Gümrüklerdeki yolsuzluk, rüşvet vb gibi sorunlar ile Türkiye'nin, üçüncü ülkelerden Batı'ya göçün transit noktalarından biri haline gelmesi, Türkiye'nin yurtdışındaki imajını zedelemekte, uluslararası platformlarda itibarımızı sarsmakta ve ülkemizin çağdaş bir hukuk devleti olma iddiasına gölge düşürmektedir.

Son Kapıkule olayı, gümrük kapılarımızdaki kaçakçılık, yasadışılık, usulsüzlük gibi suçların ne kadar boyutlandığını açıkça göstermekte ve bu konulara ilişkin başta eğitim olmak üzere teknik donanım, güvenlik vb gibi, gümrükleri etkinleştirecek her alanda alınacak önlemlerin günümüz koşullarında yeniden saptanması gerektiğini ortaya koymaktadır

Sorunların bütün boyutlarıyla araştırılması, yeni çözüm yollarının belirlenmesi ve gümrüklerimizin etkin bir yapıya kavuşması için bu zamana kadar alınması gereken önlemleri almayan sorumlularının ortaya çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98.. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını dileriz.

Saygılarımızla.

Abdulkadir ATEŞ
Gaziantep Milletvekili ve
24 Milletvekili

- 1.- Abdulkadir ATEŞ- Gaziantep
- 2.- Ali Kemal KUMKUMOĞLU- İstanbul
- 3.- Ali Rıza GÜLÇİÇEK- İstanbul
- 4.- Gökhan DURGUN- Hatay
- 5.- Tuncay ERCENK- Antalya
- 6.- N. Gaye ERBATUR- Adana
- 7.- Haluk KOÇ- Samsun
- 8.- Harun AKIN- Zonguldak
- 9.- Feramus ŞAHİN- Tokat
- 10.- Orhan ERASLAN- Niğde
- 11.- Salih GÜN- Kocaeli
- 12.- Muharrem TOPRAK- İzmir
- 13.- Ramazan Kerim ÖZKAN- Burdur
- 14.- İnal BATU- Hatay
- 15.- Atila EMEK- Antalya
- 16.- Halil TİRYAKİ- Kırıkkale
- 17.- Ensar ÖĞÜT- Ardahan
- 18.- Kemal DEMİREL- Bursa
- 19.- Hasan GÜYÜLDAR- Tunceli
- 20.- Bülent BARATALI- İzmir
- 21.- Mevlüt COŞKUNER- Isparta
- 22.- Şevket ARZ- Trabzon
- 23.- Mustafa GAZALCI- Denizli
- 24.- Hasan Fehmi GÜNEŞ- İstanbul
- 25.- Oya ARASLI- Ankara